

ترومبوز یا ترومبوزیس به تشکیل لخته خون در داخل یک رگ خونی می‌گویند. این عارضه می‌تواند به شکل‌های گوناگونی مانند ترومبوز قلبی، ترومبوز مغزی، ترومبوز کلیوی و حتی در روده و دیگر اندام‌ها خود را نشان دهد.

عوامل ایجاد کننده ترومبوز

مجموعه‌ای از عوامل موجب بروز این بیماری می‌شوند. این عوامل عبارتند از:

- ❖ میزان قدرت و سرعت انعقاد خون در افراد
- ❖ جنسیت: بیماری ترومبوز در خانم‌ها بیشتر از آقایان دیده می‌شود که شاید مربوط به نوع هورمون‌های زنانه باشد.
- ❖ اضافه وزن: این بیماری در افراد چاق و به خصوص در خانم‌های چاق بیشتر دیده می‌شود.
- ❖ میزان آب موجود در بدن و خون: هر چه مقدار آب موجود در خون بیشتر باشد، خون رقیق‌تر می‌شود و احتمال بروز این بیماری کمتر می‌شود. در شرایطی که فرد کمتر آب می‌نوشد و یا در جریان فعالیت بدنی زیاد عرق می‌کند (مانند تابستان‌ها و یا در ماه رمضان که کم آب می‌شوید) غلظت خون بیشتر شده و این افزایش غلظت، احتمال ایجاد لخته در وریدهای مغزی را افزایش می‌دهد.
- ❖ بعضی داروها که به دلایل مشخص یا غیرمشخصی سبب افزایش سرعت انعقاد خون می‌شوند. یکی از مهم‌ترین این داروها قرص‌های ضدبارداری است.

❖ سیگار کشیدن

❖ حاملگی

❖ بی حرکتی طولانی مدت

❖ سابقه بیماریهای قلبی

❖ معاینه توسط پزشک

❖ سی تی اسکن

❖ ام آر آی

❖ آنژیوگرافی مغزی

علائم ترومبوز مغزی:

- ❖ بیمار در ناحیه سر، درد را احساس می‌کند که در طول چند روز، این درد تشدید می‌شود و گاهی می‌تواند کاملاً ناگهانی به سردرد شدید دچار شود. گاهی در فرد علائم بیماران سکته مغزی نیز مشاهده می‌شود مانند ناتوانی در حرکت یک یا چند دست و پا، ضعف در یک سمت از صورت یا سختی در صحبت را تجربه خواهند کرد.
- ❖ تشنج در تعدادی از بیماران رایج است
- ❖ این بیماری، موجب افزایش فشار داخل جمجمه می‌شود و سبب تورم در دیسک‌های نوری شده و کوری موقت را به دنبال خواهد داشت.

❖ در صورت افزایش شدت فشار داخل

جمجمه، می‌تواند باعث کاهش سطح هوشیاری، افزایش فشار خون، افت ضربان قلب و تجربه حالت‌های غیر طبیعی در بیمار شود.

ترومبوز مغز به وسیله روشهای زیر تشخیص

داده می‌شود:

درمان ترومبوز مغزی

برای درمان این بیماری به غیر از تجویز مسکن برای کاهش درد، به کمک داروهای مختلف، ترومبوز و لخته خون حل می‌شود تا خون بتواند جریان طبیعی خود را داشته باشد و در نهایت فشار جمجمه و حجم خون داخل مغز به حد تعادل برسد.

- ❖ داروی های ضد انعقاد خون (هپارین و وارفارین) با تجویز پزشک می‌تواند درمان مفیدی باشد. چند روز بعد از شروع وارفارین، هپارین قطع می‌شود.
- ❖ در صورت تشدید و تهدید بینایی، ممکن است سوراخ کردن کمر و برداشتن مایعات مغزی نخاعی لازم باشد.
- ❖ استفاده از داروی استازولامید و استفاده از داروهای ضد تشنج در شرایطی که تشنج رخ می‌دهد.

نکات توصیه شده

- ❖ یکی از عوامل شایع ایجاد ترومبوز، بی حرکتی طولانی مدت است، ورزش می‌تواند یکی از موثرترین عوامل پیشگیری یا حتی درمان این بیماری باشد.
- ❖ در صورتی که فشار خون شما بالاست یا به دیابت شیرین دچار هستید، درمان خود را جدی‌تر بگیرید.

فرض

مرکز آموزشی درهانی نمازی
واحد آموزش ضمن فرمت

❖ برای اطلاع بیشتر به بروشور وارفارین
مراجعه کنید.

ترومبوز مغزی

PT-HO-116

گردآورنده: فرد کارشناس ارشد پرستار؟؟ ه زهرا؟ سم

بازبیننده: اشرف معمارزاده کارشناس ارشد NICU

استاد علم: دکتر عبدالرحمان رحمانی متخصص جراح مغز و اعصاب

اعصاب

۱۳۹۵

❖ به علت وجود فرآورده‌های هورمونی در قرص‌های
ضد بارداری، خطر انعقاد پذیری خون بالا می‌رود و در
کنار آن گرمای هوا، موجب غلیظ شدن خون و ایجاد
ترومبوز مغزی "می‌شود. لذا به خانم‌ها توصیه می‌شود
که به هیچ وجه برای جلوگیری از عادت ماهانه، از
قرص‌های ضد بارداری استفاده نکنند.

❖ در صورت نیاز وزن خود را کاهش دهید.

❖ استعمال دخانیات را برای همیشه کنارگذارید حتی
سعی کنید در کنار افراد سیگاری قرار نگیرید

❖ به هنگام مصرف وارفارین احتمال بروز خونریزی در
شما بیشتر از سایر افراد می‌باشد. جهت کاهش خطر
خونریزی توصیه‌های زیر را بکار گیرید:

❖ از انجام فعالیت‌های خطرناک مثل ورزش‌های رزمی
اجتناب کنید.

❖ جهت دفع مدفوع به خود فشار وارد نکنید و با
استفاده از میوه‌جات، سبزیجات تازه، انجام فعالیت‌های
ورزشی مجاز و مصرف میزان کافی مایعات از بروز
یبوست جلوگیری کنید.

❖ جهت تخلیه بینی فشار زیادی وارد نکنید.

❖ به جای تیغ از ریش تراش برقی استفاده کنید.

❖ از مسواک نرم استفاده کنید و با دقت و به آرامی
مسواک بزنید.

❖ جهت تمیز کردن دندان‌ها از خلال دندان و اجسام
نوک تیز استفاده نکنید.

❖ پا برهنه راه نروید.

منابع

1- Smeltzer S, Bare B. Brunner & Suddarth's Text book of Medical Surgical Nursing. (2010). Lippincott Williams & Wilkins 12th ed

2- SVT, available from:

<http://www.mdconsult.com/das/patient>

(2012)

3- SVT, available from:

<http://www.tebyan.net/newindex.aspx?pid=174897>